

Ilustrirani Glasnik

Letno stane 8 K (ena številka 20 vin.), za Nemčijo 10 K, za druge države in Ameriko 13 K. — Slike in dopisi se pošiljajo uredništvu „Ilustr. Glasnika“ v Ljubljani (Katol. Tiskarna), naročnina, reklamacije in inserati na upravištvu.

Izhaja ob četrtkih

15. marca 1917

Najvišja pozicija naše baterije na Ortlerju (3860 metrov).

Slike o potresu
na Dolenjskem.

Kameleon.

Spisal Anton Čehov.

ez trg je stopal policijski inšpektor Očumjelov, ogrnjen v nov plašč, s svežnjem pod pazduho. Za njim je šel rdečelasi redar, ki je nesel košaro, katera je bila napolnjena z zaplenjenimi robidnicami. Okrog globok mir... Na celem trgu nobene žive duše... Odprta vrata trgovin in beznic so gledala klaverno v svet kot lačna žrela; niti beračev ni bilo videti v njih.

Naenkrat je zaslišal Očumjelov vpitje: »Ti boš tu klal, mrcina grda? Otroci, ne pustite ga ubežati! Klati je dandanes prepovedano! Držite ga! He — hej!«

Slišalo se je cviljenje psa. — Očumjelov se je ozrl in videl, kako je priletel z dvorišča trgovca Pičugina pes, ki je skakal samo po treh nogah in se oziral. Psa pa je zasledoval človek, ki je nosil bombažasto srajco in odpet telovnik. Letel je za psom, zvalil se po tleh na prsi in popadel psa za zadnji nogi. Zopet se je slišalo cviljenje psa in vpitje: »Ne spustite ga!« Iz prodajalen so se prikazali zaspiani obrazi in kmalu se je zbrala na liču mesta cela množica.

»To bo kar cela nerodnost, Vaše blagorodje,« je opomnil redar.

Očumjelov se je vsuknil in stopal do ljudi. On je videl, kako je zgoraj opisani človek, ki je stal sredi ljudi, dvignil roko in pokazal okrvavljen prst. Na obrazu polpijanega človeka pa so stale zapisane besede: »Čakaj, jaz te bom naučil, ti pasjedlaka!« in celo prst je držal na isti grozilni način kvišku. V tem človeku je spoznal Očumjelov zlatarja Krukina. Sredi množice ljudi pa je sedel, z razkoračenimi sprednjimi nogami, tresoč se po vsem telesu vsled ljudi in hruma, mlad bel pes s špičastim gobcem in rumeno liso na hrbtu. V njegovih solznomodrih očeh se je zrcalil strah.

Očumjelov je napravil pot skozi množico. »Kaj se tu godi?« je vprašal. »Kaj

stojite tu? Ti, kaj hočeš s svojim prstom?... Kdo pa je kričal?«

Krukin se je odkašljajal v svojo roko in začel: »Šel sem tu skozi in nisem storil nikomur kaj žalega. Hotel sem govoriti radi lesa z Mitrijem Mitrijevičem. Naenkrat pa me je vklala ta kanalja brez vsega v prst... Oprostite, jaz sem človek, ki živim od svojega dela. Jaz imam fino delo. Zato zahtevam odškodnino; zakaj — tega prsta ne bom mogel rabiti mogoče cel teden... To ne stoji v nobeni postavi, Vaše blagorodje, da se mora živali pustiti kar tako... Če bi hotel vsak samo grizti, potem je že bolje, da sploh ni nobenega na svetu.«

»Hm... No dobro...« je dejal Očumjelov z ostrim glasom in mežikal s trepalnicami. »No dobro... Čigav je pes? To se mora že preprečiti. Jaz bom že

Tirolec na straži za domovino.

naučil ljudi, njih pse na tak način izučiti! Prijeti moramo za vrat take, ki se ne zmenijo za naredbe. Če enkrat dobi eden pošteno kazeno, potem bodo že videli, kaj se pravi to... Naučil jih bom pošteno... Jeldirin,« se je obrnil inšpektor na redarja, — »doženi, čigav je pes, in sestavi zapisnik o tem! Pes mora biti usmrčen. Brez usmiljenja! On je čisto gotovo stekel... Čigav je pes? vas vprašam.«

»To je gotovo pes generala Šigalova,« je odgovoril eden izmed ljudi.

»Generala Šigalova? Hm!... Jeldirin, vzemi moj plašč... Grozna vročina! Najbrže bo prišla še nevihta... Toda nečesa ne morem razumeti,« je nadaljeval Očumjelov, obrnivši se do Krukina, »kako te je mogel pravzaprav pes popasti? Ali je mogel doseči tvoje prste? To je vendar čisto majhna živalca, ti si pa celi dolgin. Gotovo si ranil prst na kakem žeblju, potem ti je pa padlo v glavo, stresti svojo jezo nad psom. Ti si vendar... poznana, zapisana osebnost! Jaz vas že poznam, ničvredni faloti!«

»Cigaro mu je pritisnil na gobec, Vaše blagorodje, in pes, ne bodi len, ga je vgriznil... On je grd človek, Vaše blagorodje!«

»Ti lažeš, ti kriva kanalja! Ti nisi niti videl; kaj tedaj lažeš? Vaše blagorodje, Vi ste pameten človek in veste, kdaj kdo laže in kdaj govori resnico po svoji vesti... Če lažem, bo razsodil mirovni sodnik. Pri njem stoji to v postavi zapisano... Dandanes so vsi enaki... Tudi jaz imam brata pri orožnikih... če hočete vedeti...«

»Ne klepeči predolgo.«

»Ne, to ni generalov pes...« je pripomnil redar premišljeno. »Takih general nima. On ima navadno jerebičarje.«

»Ali veš zagotovo?«

»Popolnoma zagotovo, Vaše blagorodje.«

»Tudi sam vem to. General ima drage pse, dobre vrste, ta tu pa — kdo ve, kak pes je to! Nič posebne barve in taka malovredna postava; čisto navadna mrcina... da morejo sploh imeti ljudje take pse! Kaj mislijo s tem! Če bi zagledali takega psa na ulici v Moskvi ali Petrogradu, ali veste, kaj bi se zgodilo z njim? Ne bi gledali v postavo, ampak bi ga kratkomalo usmrtili. Ti, Krukin, ki si dobil telesno poškodbo, ti moraš zasledovati vso stvar... Ljudje naj se naučijo! Zadnji čas...«

»Lahko pa, da je pes vendarle generalov,« je preudaril redar glasno sam pri sebi. »Na gobcu mu seveda ni zapisano. Toda pred kratkim sem videl pri njem takega psa.«

»Gotovo, da je generalov,« je zaklical glas iz tolpe.

»Hm... Ogrni mi plašč, Jeldirin. Veter je zapihal... Popolnoma hladno je postalo... Nesi psa h generalu in informiraj se tam. Povej, da sem ga našel jaz in poslal... Ne sme ostati na cesti... Mogoče, da je dragocen pes in če bi mu vsak cigan pritiskal cigaro k nosu, ne bi trajalo dolgo, da bi crknil. Pes, to je nežna stvar... In ti, tepec, deni roko dol! Ni treba, da držiš svoj prst kvišku! Tvoja krivda je bila!«

»Tu prihaja generalov kuhar; njega lahko vprašamo... Hej, Prohov, pridi sem, dragi prijatelj! Pogledaj psa — ali je vaš?«

»Kaj ti pride na misel? Takih nismo nikdar imeli!«

»Kaj je treba toliko izpraševanja?« je dejal Očumjelov. »To je očitvidno potepuški pes! Čemu toliko dolgega govorjenja?... Če sem dejal, da je to očitvidno potepuški pes, tedaj je to gotovo. Usmrčen mora biti in basta!«

»Ta ni naš,« je nadaljeval Prohov, »pač pa je generalovega brata, ki je prišel pred kratkim. Naš gospod ne ljubi takih psov, a njegov brat jih ima rad.«

»Ali je tedaj generalov brat res prišel?« je vprašal Očumjelov in prijazen nasmeh se mu je razlezel čez obraz. »Vladimir Ivanič? No, kaj takega, moj Bog! In jaz tega nisem vedel! Je prišel na obisk?«

»Da.«

»No, pa kaj takega!... Stožilo se mu je bilo gotovo po bratu... In jaz nisem vedel tega! Njegov je tedaj ta pes? To me zelo veseli... Vzemi ga s seboj... Lepa mala živalca... Pa je kavsnila tega-le po prstu! Ha, ha, ha... No, kaj se treseš, moj ljubi psiček? Nr... nr... Zdaj je hud, ta porednež mali... Tako krasna živalca...«

Prohov je poklical psa in odšel z njim... Ljudje so se smejali Krukinu.

»Jaz ti bom že pokazal!« mu je zažugal Očumjelov, stisnil plašč spredaj skup in nadaljeval svojo pot čez trg.

BOY.

Roman. — Španski spisal Luis Coloma.
Prevel A. Kalan.

(Dalje.)

Prišla sva do razpotja, kjer se križajo ceste; na sredi je stal železni kol z dvema ročajema, ki sta kazala na desno in na levo. Na onem, ki je kazal nazaj na pot, kjer sva midva prišla, je bilo brati: »V San Sebastiano 15 km«, na drugem, ki je kazal Boyevo pot naprej, je stalo zapisano: »V Zumarripo 17 km.«

Pri kolu obstojim s svojim konjem in sem stopal iz sedla, Boy pa me je živahno zadržal.

»Ali misliš že nazaj? Ali ti je taka sila?«

»Saj si vendar sam rekel, da se tukaj posloviva.«

»Kaj moja beseda?... Pojdi še malo z menoj!... Spremi me do tja-le,« je dostavil in mi nedaleč pokazal kraj, kjer se pot zavije.

Na tem kratkem koncu poti me je Boy iskreno prosil, naj mu gotovo prav kmalu pišem, kar sem mu seveda z veseljem obljubil. Ko prideva na kraj, kjer se pot zavije, stopim s konja. Stiskati sem si moral ustnice, da me žalost ni premagala, in rekel sem navidezno precej miren:

»Torej... Bog s teboj, Boy!«

»Z Bogom, dragi!« mi odgovori in ponudi mi s konja roko. Nato požene konja in zdirja z njim po potu naprej. Komaj pa je nekaj korakov prejezdil, se obrne s konjem kakor blisk, skoči s konja, pusti žival ob cesti, prileti k meni kakor vihar, oklene se mi krog vratu in me poljubi. Začutil sem, kako se mi lice rosi, in ko se je ločil od mene, je bilo njegovo lice polno solza. Nato pa je zopet čisto naravno po svoje, kar je name posebno živo vplivalo, kakor se to vselej zgodi, če vidiš krepkega moža v solzah, rekel: »Pojdi torej, dragi! — Sedaj si gotovo zadovoljen, ker si me videl jokajočega!... Zmaga je tvoja! Da, sedaj sva pa v resnici Romeo in Julija!«

XXVI.

Nekaj dni sem se mudil v San Sebastiano, kjer sem pri podružnici španske banke oskrbel kontokorent na ime Pavlin Vanloo, da more Boy dobiti potrebnega denarja. Odtod sem se vrnil v Madrid, željno pričakujoč, da najdem pri Crespu pisma svoje tete, grofice de Astures, kakor sva bila dogovorjena.

In dobil sem jih res, in sicer s prav veselimi poročili. Neurje, ki se je kopičilo Boyu nad glavo, se je razgnilo prav tako urno, kakor se je razvnelo; ni se razdivjalo z gromom in uničujočo strelo, rosil je le bogat, blagodejen dež luči in resnice, ki

je ozračje očistil in zemljo blagonosno pozivil.

Troje pisem mi je grofica de Astures pisala. V prvem mi sporoča o svojem razgovoru z Dezo; uspeh ni mogel biti boljši in je, kakor je pokazal uspeh, svoj namen popolnoma dosegel.

Kontreadmiral jo je vzprejel spoštljivo in s častjo, kakor to pristojna visoki dami po njenem ugledu in imenu. Z največjo diskretnostjo mu je pojasnila slučaj, zamol-

Boy ne dobi časa, da pride na varno, sploh da bo stvar zavlačeval dotlej, da se pojavi kaka sled za pravimi krivci, ali pa da čas in pozabljenje zadevo pokopljeta, kakor je bilo že toliko in še veliko pomenljivejših stvari pokopanih.

Za vsak slučaj pa se je zdelo Dezi primerno, da se Boy za nekaj časa umakne iz tega kraja; v ta namen da mu on oskrbi listino za dopust z datumom nazaj, ki opraviči njegovo odsotnost.

Vojska z Italijo: Težka pot.

čala je, o čemer je bilo treba molčati, namignila, kar se je dalo uganiti, ne da bi ji bilo ušlo kako ime ali najneznatnejši namigljaj, ki bi mogel koga osramotiti.

Stari general je spoznal takoj, da je Boy nekriv in da je v najhujši zadregi. Kar naravnost je občudoval njegovo viteško

Drugo pismo je bilo še tolažilnejše nego prvo; pisano je bilo v naglici že po polnoči. Teta je pričela s temi-le besedami:

»Zahvali Boga, sinko moj; po njegovi modri previdnosti se je znana zadeva že precej razjasnila.«

Naša straža s strojno puško.

vedenje; ni pa stavil nobenega količkaj kočljivega vprašanja in kazal ni nikake radovednosti, nikakega nezaupanja ali dvoma. Dal je grofici besedo, da bo zadrževal preiskavo in ukaz, da se ga zapre, dokler

In brez mnogo besed je poročala, da je prišel bahavi Don Cezar y de Roble, seveda z namenom, da se njej in meni uslužnega pokaže, ter ji sporočil to-le zelo važno in najbrž odločilno dejstvo: V jutro

omenjenega dne se je oglasila pri sodišču slaboglasna ženska, la Pardilla po imenu, ki je živela z nekim malovrednejšem; ta je bil znan pod psovko El Churro. Ta ženska je dejala, da je Joaquina Lopeza umoril bivši kaznenec, njen sorodnik El Mayeto. Vsled tega je Don Cezar nemudoma dal ukaz, prijeti tega človeka, ki je sedaj že v zaporu.

Grofica de Astures je zelo pohitela s temi poročili, ker mi ni hotela niti za hip prikratiti tolažila s tako važnimi novicami. Obljubila mi je tudi, da mi tudi o vsem nadaljnjem sporoči pravočasno.

In res mi je že drugi dan pisala; v tem pismu mi je sporočila, kak uspeh in izid so imele sodnikove odredbe.

V ta namen sta si lopova zbrala čas po polnoči od pustnega ponedeljka na pustni torek, ko je bil Lopez sam brez varstva v svoji prodajalni.

Ker pa se je Lopez hudo branil in strašno kričal, mu je bilo treba vrat zaviti, kakor je dejal Churro, zato sta, pijana vina in krvi, bila in bodla njegovo telo v slepi divjosti.

Tako je bil ta podli zločin, ki so ga spremljale tajinstvene okolnosti, povod, da so ljudstvo hujskali v korist dveh banditov in da so izkoristili, ker se je vse tako usodno-lepo skladalo, nepremišljene, krivo tolmačene grožnje Boyeve, in s tem mojega prijatelja vrgli v vrtinec, tako usoden za njegovo življenje.

nato sem se vrnil v Y., kjer so me že potrebovali.

Oni teden sem postal polnoleten; v kratkem je bila tudi zloglasna menica Boyeva, opremljena s ponarejeno poverilno listino, ki jo je potvoril Vermudez, na tem, da zapade. Na to je zgradila Rita Bollullo vso svojo brezvestno intrigo.

Sicer nepošteni Joaquín Lopez ni mogel iz večnosti priti in zahtevati takojšnje izplačilo, lahko bi pa to storili njegovi dediči, ako bi jih k temu priganjala Boyeva mačeha, kakor je prej gonila dragoletnika Lopeza. Najpametneje je bilo takoj plačati in se v hipu iztrgati iz rok te ničvredne sodrge.

Vznemirjal sem se, ker so minuli že

Potres na Dolenjskem. Hiša župana Ajstra v Krški vasi. Na sliki se vidi od potresa izbit požarni zid, ostala stena je z opornimi stebri podprta, odprtina pa zadelana z deskami. To delo so opravili pionirji. Notranjost hiše je vsa razsuta in so vse stene in stropi podprti z opornim stebrom.

Potres na Dolenjskem. Hiša Janeza Ivšiča iz Krške vasi št. 21 je popolnoma razsuta. Ko se je hiša porušila, je ubila in pokopala troje goved in posula Ivšičevega sina, ki so ga težko poškodovanega s težavo rešili izpod grobelj.

Prijet in po Don Cezarju spretno zaslišan je Mayeto končno priznal svoj zločin, je pa tudi ovadil tovariša Churro kot so-krivca. Ker je ta bil mnenja, da ga je izdala njegova ljubimka, se je, ko je bil na tem, da ga zgrabijo, tako razsrdil, da se je nepredvidoma vrgel na Pardillo in ji z nožem ves obraz razrezal. Nesrečnica pa niti slutila ni, da je tudi on sokrivec, in je Mayeta samo zato naznanila, ker je bila nanj ljubosumna.

Skoraj celo leto se je vleklo, preden se je grozni zločin z vsemi okolnostmi natančno pojasnil. Na kratko pojasnim ta tek stvari, ker je to grozodejstvo tako usodno vplivalo na žalostno Boyevo življenje in ker potem nočem več mazati svojega peresa s poročili o tako zoprnih dogodkih.

Izmed sramotnih obrti, ki jih je izvrševal umorjeni »zeleni ptič«, mu je oderuštvo največ neslo. Joaquín Lopez je bil vedno na preži, da izrabí človeške slabosti in napake, in bile so mu vedno na razpolago v gotovem brlogu, kjer je tudi sam bival in kjer ga je greh sam obsojal in pogubljal.

Bogat trgovec, ki v mestu ni bil na slabem glasu, je zašel potom greha v to nečisto mlakužo in hitro ga je s svojo lokavo zvijačnostjo držal Joaquín v svojih krempljih, ker je ulovil nekaj pisem, ki so njegovo žrto sramoti izdajala.

»Zeleni ptiček« je sedaj trgovca izkoristil s pomočjo onih listin, dokler ni ta, odiranja končno naveličan, najel dva lopova, Mayeto in Churro, da naj vdereta v dragoletnikovo beznico in mu, če ne gre drugače, tudi s silo iztrgata ona pisma.

Radost vzame človeku jasno zavest prav tako ali pa še bolj nego žalost, in tako motne misli so povzročile v meni te novice, da sem hipno hotel v Zumarripo Boyu sporočiti te vesele novice, nič pa nisem pomislil, da se je ubogi Pavlin Vanloo takrat že vozil po morju na ponosni ladji »Burundin, na vsako plat z deset kanoni«.

Potres na Dolenjskem. Gospodarsko poslopje Terezije Tancik iz Krške vasi št. 6 je tudi razsuto.

Vendar sem pa nemudoma pisal župniku v Zumarripo in sem ga prosil sporočila, kdaj se je odpeljal Boy, oziroma Pavlin Vanloo, ker ga je župnik poznal le s tem imenom; naj mi poroča, koliko časa se bo mudil v Liverpoolu in kdaj se vrne ter kam in kako mu morem poročati o nujnih in izredno važnih stvareh.

Da bi bolje držalo, sem pisal tudi Miguelu José, gostilničarju »Pri kraljevem shajališču«; temu sem stavil ista vprašanja,

trije dnevi, pa nisem na svoji pismi dobil še nobenega odgovora ne od župnika, ne od Miguela José. Vdrugič sem pisal oboima, ponovil svoja vprašanja in nujno prosil odgovora.

Isti dan, ko sem oddal pismi, sem bral v listih kratek brzojav iz San Sebastiana; ta mi je čisto pojasnil, odkod to molčanje, obenem pa mi je dušo obdal z veliko skrbjo.

Brzojav je slovel:

»Karlitično gibanje raste in se razširja čez celo pokrajino. Voditelj upornežev, Balzaola, je v Zumarripi ušel obmejnim vojakom. Župnik te vasi in gostilničar »Pri kraljevem shajališču« sta zaprta v kastelu La Mota.«

Po zapoznelem datumu brzojavke sem zračunal, da so župnika prijeli isti dan, ko je Boy odšel na ladjo... Ali pa je res prišel na ladjo?

Kakor je pri uredništvih večkrat zmešano in nepremišljeno, bi bilo mogoče, da je morda celo Boy oni iz Zumarripe ubegli vodja upornežev, Balzaola.

Ker nisem vedel za nikogar, ki bi mu pisal in poizvedel, me je mučila deset dni grozna negotovost. Trikrat sem že vse pripravil, da odpotujem v Zumarripo, a vselej mi je teta ubranila, ki me je, vdana in trdno v Boga zaupajoča, zopet pomirila, seveda le bolj za hip, ker mi je že večkrat zmanjkalo potrpežljivosti. Deseti dan je prišlo pismo iz Zumarripe in naslednji dan kar dve obenem, vsa pa od župnika, ki je bil že izpuščen iz zapora in se vrnil v svojo župnijo. V teh pismih in v poročilih, ki sem jih dobil v Zumarripi, kamor sem večkrat šel, sem našel potrebne podatke in pa pra-

ve barve, da naslikam oni grozni prizor, ki se ž njim konča ta žalostna povest.

XXVII.

Točno ob dvanajstih je došel Boy v Zumarripo, prav takrat, ko se je župnik Don Tomo Asteazu s svojo nečakinjo Klaro Antonijo pripravljala h kosilu. Župnik ga je vesel, glasan in zaupen, kakor so ljudje na deželi, pozdravil kakor dolgo pričakovanega rešitelja. Niti mu ni dal

Potres na Dolenjskem. Glavni oltar cerkve na Čatežu; zanimivo je, da je podstavek na levi strani tabernakelja potres izbil, tako da je sedaj tabernakelj nagnjen. Angel na levi strani oltarja je ostal, desnega je pa vrglo z oltarja čez stopnice v presbiterij.

časa, da bi si prah okrtal ali roke umil, kar posadil ga je za mizo.

Ni ga bilo večjega nasprotja nego Boy v vsem svojem aristokratskem bitju in pa ta kričeča ljubezniva preprostost na deželi. Dasi pa se je njegova rahločutna narava instinktivno umikala in se skrivala kakor s svetlim škitom za svojimi manirami, kakor so v navadi med velikim svetom, vendar je Boy vedel ceniti znake brezkulturne pristrčnosti kot nebrušene dragulje in jih sprejemal s tako ljubeznivim smehljajem in vračal tako dobrohotno-prijazno, da ni nikogar zbežal ali odbil, pač pa vsakega kakor z dvojnim magnetom naklonjenosti in spoštovanja približeval sebi.

Ni bilo torej čudno, da je bil Don Pavlino že pred koncem kosila, kakor pravimo, kralj v hiši. Da, dobri Don Tomo je bil tako navdušen, da je poklical v hišo celo svojo kuharico Juano Marijo, da ji pokaže najbolj dovtipnega Francoza, tujca, ki je sploh kdaj prišel v Zumarripo.

Opomniti moram, da je imel Don Tomo Asteazu velike in preskušene vrline, vendar pa to slabost, da se je — modrim namenom previdnosti nasproti — rad igraval za šalivca in pri vsaki priliki posnemal čudno govorico, posebno značilno andaluzijsko »sesljanje«. Vendar si je bil svest svoje pomanjkljivosti na tem torišču in je večkrat, pošten kakor vsak Guipuzcoanec, prepeval:

»Na Kažji cesti sem dejal,
da v Andaluziji sem doma;
a trop ljudi me je nagnal:
Le beži, noj! — Kdor ni, ne zna!«

Ob vratih, ki drže v kuhinjo, se je prikazala Juana Marija, glavo pokrito z baskiško čepico. Bila je suhega, grdega, rumenkastega obraza, kakor sušarramurdijska¹ čarovnica.

Boy je vstal in ji smejé ponudil jabolčnik s svojim kozarcem, ki ga je stara vzela in izpila, pri tem pa mrmrala čudne baskiške besede, ki so lahko pomenile blagoslov ali pa kletev... Ali je pač Boyu tedaj slutilo srce, da bodo solze te starke prve in za dolgo časa edine, ki se bodo pretakale ob njegovem grobu?

Po kosilu sta šla Boy in župnik na velik lesen balkon, ki je ob zunanjem zidu segal od enega do drugega konca hiše. Razgled odtod je dolgočasen in temačen,

Potres na Dolenjskem.

Župnišče na Čatežu: Moč potresa se vidi iz tega, da je odbilo spodaj vogal pri strehi. V notranjosti je pa župnišče tako razruvano, da se bo moralo do tal podreti, kakor so to dognali državni inženirji.

kakor z ogljem risana pokrajina, brez barve, brez luči, brez življenja in celo brez prijetnega zanimanja, ki ga kaže živahna dežela. Ob balkonu se je kot edini okrasek vila veja španskega popra, ki se je sušila na solncu, in dve ptičji kletki. V eni je nemo skakal čížek, druga pa je bila prazna, vratca odprta, koritce prevrnjeno, podobna hiši, ki jo je kuga obiskala in odkoder so pravkar odnesli mrliča.

Na enem koncu je bil balkon obit z deskami, precej na debelo obdelanimi in v nekaka vrata zloženimi. Tik pred hišo je bil prostoren vrt, sicer dobro oskrbovan, vendar izsušen, otožen, ostri pih od morja je razjedal kuhinjske zeli in nikjer ni bilo nobenega drevesa, nobene cvetlice, ki bi cvetela kot božji dar in dušo razveseljevala.

Okrog vrta je bil star zid iz črnih kamnov, kakor črn rob, za zidom pa se je razprostiralo peščeno obrežje, suho in prazno, v svoji žalostni enakomernosti podobna srčne boli brez rešitve, brez pozabljenja.

Preko obrežja do skrajnih mej neba se je širilo morje, samo neskončno morje, danes divje, grozeče, razgrajajoče kakor lačna zver, jutri podjarmljeno, premagano, a neukročeno, vedno pa tuleče, tožeče kakor večni onemogli obup pogubljenih.

Ob robu peščenega obrežja, dva kilometra oddaljena, se je videla z župniškega balkona ribiška vasica Santa Kviteria, nekak pristan za silo. Tam se bo Boy, kakor mu je župnik takoj po njegovem prihodu povedal, drugo jutro med osmo in deveto uro vsedel v ribiško ladjo, ki se bo z njo pripeljal na krov parnika »Notre Dame

de Fourbière«. Ta je krožil ob obrežju, seveda si ni upal do pristana. Ko morje zarana naraste, se ladja kolikor mogoče približa Zumarripo, da naloži svojega novega kapitana.

Boy je želel ogledati si pristanišče Santa Kviteria in obiskati ribiče, ki naj ga odvedo na krov parnika »Notre Dame de Fourbière«, da se pogovori z njimi, kako daleč sega in kako moč kaže morski dotok in odtok. Župniku je bilo to prav in na Boyevo prošnjo je bil takoj pripravljen, da ga spremlja. Vzel je palico in klobuk in odšla sta iz hiše po potu skozi hlev.

Ta je bil prostoren in nizek, z dvojnimi vratmi. Ena vrata so bila široka in so vodila na vrt; bila so vedno odprta, da so

imele kokoši vedno prosto pot. Druga manjša vrata so bila navadno zaprta in so držala na strmo pešpot, kjer se je prišlo do cerkve.

V hlevu sta stala dva konja; oni, ki je Boy na njem prijahal iz San Sebastiana, in pa drugi domači: močna, zelo lepa žival, ki jo je župnik Boyu pokazal in mu z očesom pomenljivo namignil.

Prav na skrivaj je Boyu povedal, da je ta konj voditelja upornih čet, Balzola,

Potres na Dolenjskem. Hiša Jurija Potokarja s Čateža šte. 21.

¹ Kraj v Navari, znan vsled pravd proti čarovnicam.

ki je prejšnjo noč spal pri njem prav v oni postelji, kjer bo nocoj Boy spal. Ob jutranjem zoru je neumorni odšel peš in preoblečen nabirat fante po vaseh, ki so se že poprej oglasili kot prostovoljci za vojsko.

Župnik je pričakoval, da se kmalu vrne, da vzame konja in se postavi na čelo nabranih fantov, ki jih bo gotovo nadtristo.

Vso pot do Santa Kviteria je župnik navdušeno hvalil junaška dela Balzaolaova, govoril o gotovi zmagi in zatrjeval, kako velike moralne in politične koristi so v tej borbi na tehnici. Pri tem se je kazal tako poštenega, tako jasno in zdravo sodečega, obenem pa polnega naivnega optimizma — zdelo se je, da mu je popolnoma neznano, kako na svetu ni vse tako, kakor bi moralo biti in da je rajši narobe —, da je bil Boy takoj prepričan, kakor sem se pozneje tudi jaz prepričal, ko sem se seznanil z Don Tomom, da je župnik zumaripški najpoštenjši človek na svetu, najbolj preprost fantast, obenem pa najmanj sebičen politik tedanje Španske.

Le nekaj se ni lepo skladalo na njegovi prikupni osebnosti: Imel je navado, da je, kadar je ugovarjal ali grozil, imel klobuk na glavi postrani, eno roko oprto v bok, drugo pa v pest sključeno visoko v zraku in je z ustnicami po andaluzijsko sesljal, rekoč: Obrnem se sem, obrnem se tja, a ostanem v sredi; hotel je reči: Roko imam tu notri in roko imam tu gori, toda ne nagnem se na nobeno stran, marveč vztrajam vsekdar na mestu svojega prepričanja.

Tedaj pa so se smejale baskijske čarovnice¹ in sevilianske cigararice so grozeče ugovarjale: »Le beži, noj! — Kdor ni, ne zna!«

¹ Maritagarris.

(Dolje.)

Po svetu.

Dogodkov na bojiščih ni posebnih nobenih; povsod le priprave za pomladanske načrte. Tako bo že tretja pomlad pojila zemljo z dragoceno človeško krvjo; vsa narava bo dihala novo življenje, med ljudmi pa bo vsled nekrščanskega sovraštva divjala kruta smrt.

Po človeško soditi ni še tako blizu kako upanje na mir. Svetovne razmere se vedno bolj zapletajo. Vse kaže, da bo v to vojsko posegla tudi Amerika. V Zedinjenih državah se hitro in silno pripravljajo za vojsko, nabirajo vojake, se oskrbujejo z orožjem in strelivom, oborožujejo ladje in se dogovarjajo z nevtralcami in našimi sovražniki.

Nemški državni tajnik je za slučaj vojske z Združenimi državami ameriškimi poskušal pri Mehiki dobiti zagotovilo, da naj za ta slučaj Mehika stopi na stran Nemčije in tako veže velik del armade Združenih držav ob svojih mejah. V ta namen so Nemci ponudili Mehikancem veliko denarja in velike udobnosti po zmagošlavno dokončani vojski. To poročilo nemškega tajnika je po izdajstvu prišlo v roke Wilsonove in zato je ta tako hitro pretrgal vse prijateljske zveze z Nemčijo, ko je ta nastopila s poostrenim podmorskim bojem. Baje so v tej zvezi tudi Japonci, ki so tekom leta silno množino streliva in orožja oddali v Mehiko. Japonci seveda izjavljajo, da ostanejo vedno zvesti ententi, vendar kdor Japonce pozna,

ta ve, da oni le svoje koristi iščejo in da posebnega prijateljstva do Združenih držav, do Angleške in do Rusije imeti ne morejo, ker si hočejo prej ali slej na njih stroške pomnožiti svojo moč in veljavo.

Razno.

Amerika dela dobičke.

Mi v Evropi trpimo, v Ameriki si manejo zadovoljni roke. Kako ne! — Amerika ima dobiček od klanja v Evropi in ga bo imela, — saj računa na to, — tudi ko mine vojska in bo treba graditi novo in popravljati staro. Najbrže zalaga samo zato tako pridno entento z municijo: čim več bo škode v Evropi, tem večji je dobiček Američanov. »New-York, Sun« izvaja, da bo nastala v Evropi po sklepu miru velikanska potreba različnega orodja in vsakovrstnega blaga. In vsega tega ima samo Amerika na razpolago. Torej ne bodo naročila za blago v Ameriki nič manjša po vojski, kakor so bila med vojsko. Pričakuje se, da bo ameriški izvoz prva leta po miru celo narastel. Srečna Amerika!

Američani računajo tudi, da bo treba poleg strojev za tovarne, tudi veliko strojev za poljedelstvo in da bo potreba tudi živine, tako za pleme kakor za živež. Računajo tudi, da bo treba več strojev, ker bo manj rok.

Neka družba se je oglasila, da hoče napraviti mesta in vasi z vrti. Plaćati bi bilo treba preden začne. Po 35.000 bi stala vas za 350 duš. Kakšna bi bila taka ameriška vas ni prav jasno.

Prihodnje potrebe in naročila Evropejcev si predstavljajo Američani na podlagi prejšnjih potreb. »The American« računa: Belgijska obrtna moč se ceni na 1.040.000.000 dolarjev. Obrtna moč severne Francije 600.000.000. Za obe deželi bi bilo treba surovin za 960.000.000 dolarjev. Popravljanje železnic bo stalo najmanj 225.000.000 dolarjev.

Takoj po vojski bo treba za zahodne kraje najmanj za milijardo dolarjev blaga; samo Rusija bo potrebovala vsakovrstnih reči za 600.000.000. Preden začnejo tovarne delati, bo treba stanovanj, delavnic, trgovin. Popraviti bo treba ceste, železnice, vodovode. Za stotine milijonov bo treba cementa, lesa in kovin.

Ker so delale tovarne po celi Evropi s podvojeno silo, so se obrabili stroji to-

Casnik World Zavarov. Man- Cerkev S. Tro- Park Row Traktat. družba St. Pavel Casnik Sun Kapitol
89'4 m 117'4 m 117'4 m 88'2 m 93'4 m 21'3 m 87'4 m

Ameriške orjaške stavbe.

»The American«, mesečnik največje banke v New-Yorku je prinesel pregled o tem, kaj bo potrebovala Evropa od Amerike. Pregled je sestavljen kolikor mogoče na podlagi uradnih podatkov in konzularnih poročil in pravi: V vojnih deželah je pokončanega samo podjetja na industrijskem polju, to je obratnih pripomočkov, za najmanj 3000 milijonov dolarjev. Takoj ko mine vojska, nastopi potreba, da se spravijo tovarne v tek. Zato bo treba tovarnam na strojih in drugem blagu v vrednosti 1.600.000.000 dolarjev (1 dolar je 5 K, torej krog 8 tisoč milijonov). Nabaviti se pa more to blago edino v Ameriki, ker ga ne bodo mogli nikjer tako hitro dobiti. Tovarnarjem pa bo treba razvijati največjo naglost, ker se bo pojavila konkurenca. In ravno najvažnejši obrtni kraji v Belgiji, na Francoskem, Poljskem in v Galiciji so najbolj trpeli, ker je divjala vojna furija po njih ozemlju.

liko bolj, in ker si bodo v Evropi poskušali pomagati z domačimi surovinami, bodo rabili polno novih strojev za izdelavo. Francosko vojno ozemlje je imelo pred vojsko živine v vrednosti 161.500.000 dolarjev. Belgijska vladna komisija je bila že v Argentini, da obišče tam velika rejališča in se pogovori glede nakupov živine.

Tako računajo Američani. Ni pa verjetno, da jim prinese za municijo dobljeni dolar srečo. Država, ki se udeležuje svetovne morije iz lakomnosti po denarju, bo tonila tudi prej ali slej v krvi.

Važnost morskega mahu. Pomlad prihaja, prihaja solata, ki je tako potrebna za človeško zdravje. Lani je stokalo ob tem času vse, da ni olja za solato, letos vemo, da imamo v morskem mahu izboren nadomestek draga olja. Nadomestek, katerega se poslužijo lahko vsakdo brez skrbi, ker je morski mah tudi zdravilo za kašelj, opešanje in jetiko. Morski mah je tudi živilo. Na Irskem ga uživajo kakor drugo jed. V našem lačnem času je torej morski mah prava dobrota. Zabeli nam jed, krepi zdravje in redi telo. Marsikdo ne mara kupiti mahu za olje, ker misli, da je to kaj nemarnega, pa je rastlina kakor vsak drugi mah, raste v severnih morjih in v Atlantskem oceanu. Morska plina ga vrže vun in ko se odteče morje, ga naberejo in posuše. V vreli vodi se razpusti mah v žolico, ki sestoji večinoma iz škrobove vode. Dr. Klenke pravi, da ni dokazano, da bi vseboval morski mah jod in brom. Mogoče, da ni v vseh morjih ena in ista vrsta. Žolica morskega mahu je prozorna, nima prave barve ne okusa, ako stoji par dni, dobi okus po ribah.

Morski mah prebavi lahko najslabši želodec, uživanje mahu ohladi vnete sluznice dihal in čreves in jih krepi. Pri nas, posebno na Primorskem, je staro zdravilo, na Nemškem ga dajejo od l. 1833. za sušico, krčevit kašelj, hripavico, grižo vsled opešanja, pljučne bolezni, bramorje in bezgavke. Tako tudi na Angleškem, kjer ga uživajo za jetiko z mlekom (na mleku kuhajo korenino *Eryngium maritimum* in mah), za grižo z odcedkom korenine ratanije, za bramorje kuhan mah s kandisom. Zdravnik Grafe je priporočal morski mah tudi za bolečine v črevesih, ki ostanejo po zastrupljenju, vnetju in po tvorih, tudi za vsako opešanje života vsled težkih bolezni.

Zdaj, ko pešajo otroci in odrastli, nam bo torej mah posebno v pomoč. Za opešanje se pripravi: Kuhaj 2 grama na drobno razrezanega mahu na 270 gramih mleka, ali kuhaj $5\frac{1}{2}$ gramov mahu na 360 gramih vode. Ko se je kuhalo dobre pol ure, precedi. Se vžije večkrat po žlici. V mleko deni kandisa, v vodo malo lupinice in par kapljic limonovega soka, da se poboljša okus.

Morski mah na mleku je zelo redilna jed in zdravilo. Za kašelj je prav dobra ta zmes: Kuhaj 17 gramov sladke koreninice, 17 gramov morskega mahu, $2\frac{1}{2}$ grama slezove korenine na litru kropa, dokler se ne pokuha za polovico. Potem dodaj še 8 gramov janeža, in ko je prevrelo, odstavi in pokrij. Tačas stolci 133 gramov kandisa, pretlači kuhani mah in stresi kandis vanj. Ko se je raztopil kandis, je zdravilo gotovo. Postane trda žolica, ki se jemlje večkrat po žlici. Otroci jo uživajo prav radi.

Mah nima sam na sebi pravega okusa. Olje iz mahu pridobi na okusu, če kuhaš z mahom malo limonove lupinice, za sled sladkorja, zrno soli, za sled paradižnikovega soka in par zrn olja. To da olju lepo barvo in slast. Olje je tudi najboljšo, če se skuha sproti. Marsikatera gospodinja je začela kuhati mah, pa se ji ni posrečilo, naj poskusi zopet, privadi se. Nekateri mah samo oparijo in puste stati, ki pa nima potem pravega okusa. Najbolje je žličico mahu na $\frac{1}{8}$ litra vode kuhati pol ure, potem precediti in prevreti z gori omenjenimi dišavami.

Čas, v katerem živimo, je tak, da gre hitro vse h kraju. Danes je kaj na trgu — jutri izgine. Modra gospodinja ne bo počakala, da bo zmanjkalo mahu, preskrbela se bo prej z njim in bo imela tako doma zdravilo in okrepijo in zdravo zabelo za solate. Morski mah se dobiva pri gospe M. Špenko, Kopitarjeva ulica, Ljubljana. Poštna naročila in denarne pošiljatve pošiljajte na: Mat. Dežman, Kopitarjeva ulica št. 6, Ljubljana.

Linoleji podplati. Preproga debelega linoleja vzdrži več let, če hodimo in stojimo tudi ves dan na njej. In tako je prišla gospodinja na misel, da si je napravila iz linoleja podplate. Njen mož je nosil take podplate šest mesecev, pa je hodil vsak dan v svoj urad. Za doma vzdrži linolej še dalje. Podplate je treba pribiti s cvečici, ne z lesenimi žeblički. To naredi čevljar za majhno

Avstrijski minister-predsednik
grof Henrik Klam-Martinić.

plačo. Pri nabijanju se ne sme podplat kriviti, ker se pri krivljenju rad zlomi. Ako se nabije linolej na lesene podplate, potem ni ropotanja in podplati tudi dalj vzdrže. Linolejev podplat se sme nabiti le na star podplat, sicer bi ne vplival dobro na noge.

ki pridejo dosti dražje. Posušena zelenjava pa je skoraj bolj redilna kakor kuhana, tovarne imajo tudi naprave, v katerih se suši zelenjava tako dobro, da ne izgubi ničesar svojih redilnih vrednosti in marsikdo ne razloči jedi, kuhane iz posušene, od jedi, ki je kuhana iz sveže zelenjave. Ker ne potrebuje posušena zelenjava posebnega prostora pri prevažanju in ne posebnega zavijanja, pride precej poceni, računi se navadno na osebo po 20 do 35 gramov za kosilo. Pred kuhanjem je treba zelenjavo prebrati, oprati z mlačno vodo in namočiti. Na 100 gramov se stavi 2 litra vode. Nekateri namakajo par ur, drugi celo noč, nekateri odlijejo vodo namaknico, drugi kuhajo zelenjavo na njej. Nekateri odlijejo tudi vodo, v koji je prvič prevrela. Kdor je slabega želodca, prenaša nemara res težko prvo vodo, za zdrav želodec pa je prav redilna in če se že odlije, jo je treba porabiti za krompirjevo juho ali za omake. Sicer se pripravi posušena zelenjava prav tako kakor sveža, z več ali manj zabele in moke. Nemci imajo radi bolj močnato, mi nimamo želje po popastih jedeh. Posušena zelenjava in ječmen, krompir, kaša so prav okusne jedi.

Vojna črna torta. Raztepi 1 rumenjak na 7 žlic mleka, vmešaj še 7 žlic dobre črne kave, ali kakao ali čokolade, 30 dkg sladkorja, žličko sladke skorje in žličko žbic, malo limonove ali jabolčne lupinice, če imaš ravno, malo mandeljev, če ne, je vseeno dobro, — vmešaj polagoma še 28 dkg črne moke in nazadnje sneg beljaka in kvasni prašek, raztegni po namazani pekači in peci pri zmerni vročini.

Ječmenova kruhovka. Kruhovka je jako redilna, še posebno od ječmenovega kruha, ki ima jako zapečeno skorjo. Skorjo pristavi z mrzlo vodo, deni malo majarona, paradižnika, soli in popra, kosček sirove skorjice in žlico smetane. Ta juha je jako okusna. Kdor vtepe lahko še jajce in več smetane ali mleka, ima seveda še boljše juho. Skorja ječmenovega kruha je tudi oparjena prav dobra, malo zabele in zribanega sira, pa imaš jed, ki je dajala našim prednamcem moč.

Vojska na Romunskem: Bojišče ob Seretu od Odobesti do Galaca.

Sol namesto mila. Usnjate bele rokavice, usnjate cunje za okna, železna in plehast posoda, porcelan se umijejo jako lepo v topli slani vodi.

Posušena zelenjava. Mnogo gospodinj misli, da ni posušena zelenjava dobra in kupuje v potrebi raje kuhane zelenjadne konzerve,

Sladki bobi. Namakaj $\frac{1}{4}$ kg ovsene kaše 2 uri na mleku; na žlici vročega mleka raztopi 3 zrnca saharina, raztepi dva jajca in vmešaj oboje v oves, potem sipaj polagoma z levico ovsene moke in vmešavaj jo z desnico. Moke naj bo samo toliko, da drži vkup. Dobro je, če vmešaš tudi desetinko kg zri-

banih lešnikov ali orehov, nazadnje kvasni prašek. V plitvi ponvi razbeli malo masti in devaj bobo z žlico vanjo.

Kruh Kg ovsene moke presej v skledo in nastavi z drožami in mlekom kvas. Ko je vstal, vmesi vanj 2 jajca, žličko kumine in žličko soli in naredi podolgovato štruco. Ko je vstala, speci pri hudi vročini. — Tega kruha ni da bi spekla dosti naenkrat, ker rad plesni, če je več dni po peki. Bolj redilen je, če vmesiš par žlic rastlinske beljakovine, ki se dobi v lekarni (Lecithin ali Aleuronat ali Roborin). To nadomestuje meso.

Fizol postane lahko moljev; ako se poloviči ali drobi, so molji v njem. Pretresi in prezrači ga in izberi, kar je nadrobljenega. Šrambo izmeti. — Sploh je treba vedno paziti, pregledovati in prebirati, da se ne pokvari majhne zaloge živeža v mestu. Molji in črva se rada oživi na pomlad.

ZDRAVSTVO.

Mrz in zdravje. Prerokujejo nam, da bo sledila letošnji hudi zimi cela vrsta hudih zim. Poletu bomo imeli več gorkote kakor ta poletja, ki so bila precej hladna, in tako se bo izenačil vpliv mraza. Vroče poletje utrdi človeka za zimski mrz. »Poletje te more prepeči, pozimi te more prezbsti, potem boš zdrav«, pravi naš kmet. In on, ki se je paril poleti na travniku in na polju, seče in hodi pozimi rokalski. Vojne izkušnje dokazujejo tudi, da vzdrže vojaki iz toplejših dežel laže mrz, kakor oni iz mrzlih. Tako smo slišali prvo zimo v splošno začudenje, da so vzdrževali naši vojaki mrz bolj kakor Rusi. Ob svojem pohodu na Rusko se je prepričal Napoleon, da so vzdržali Sicilijanci od cele francoske armade najlaže rusko zimo. Laška uradna poročila poudarjajo, da vzdrže čete, ki so iz južnih laških dežel, strogo planinsko zimo bolje kakor čete iz severnih dežel. Tako je bilo torej krivo tisto pri nas razširjeno mnenje: »Laha bo vzela zima, Laha zebe.« Lah vzdrže tudi pri gradnji železnic na visokem mrzlem gorovju, kjer ne morejo več drugi. Po nekaterih krajih v Italiji je zima prav občutna, vendar nimajo navade, da bi kurili po so-

bah in tlak po hišah je splošno kamenit. Kuri se samo po gostilnah za tujce in od tujcev zebe najbolj one, ki prihajajo od severa. Zdravniki v Italiji razlagajo stvar tako: Človek ima v sebi rezervoar toplote, katere se je napilo telo poleti; čim krajša je zima, tem dalje vzdržuje nabrana toplota in čim bolj se je napilo telo toplote, tem več je izžariva pozimi. Na pomlad se prehladi sin kulture prej kakor v jeseni, ker mu zmanjka

Madame de Thèbes, vedeževalka pariških najvišjih krogov — umrla.

nabrane solnčne toplote. — Ta izvajanja laških zdravnikov niso prazna. Kitajec, ki ima vendar doma zelo vroče podnebje, stanuje letošnjo zimo v mrzlih barakah v Petrogradu, oblečen kakor v svojem domačem kraju. Naš Dalmatinec, ki ga opeče južno solnce, se ne plaši ledene burje in tudi drugi naši vojaki, ki so bili vse poletje na solncu in zraku, se ne pritožujejo toliko čez zimo kakor oni, ki pridejo iz pisarn. Lah ne kuri, pač pa se obleče malo topleje pozimi, pri nas so začeli močno kuriti po stanovanjih in nosili so zraven lahke letne obleke. Posebno ženske: tanke jopice, gole roke in vrat. Pa kuri in kuri. Ko pride na mrz, pa posine kakor mrlič, ker je zunanja toplota toliko različna od notranje. Premočna toplota po stanovanjih, je vzrok marsikateri pljučne bolezni.

Apnene soli. Pri nekaterih boleznih, kakor: udnica, kronična griža, kadar proizvaja želodec preveč kisline, ali pa pri slabokostnih otrocih nastane potreba, da uživa oboleli nekaj več apna kakor ga dobivamo v svoji navadni hrani. Najlaže se poda bolnikom apno v obliki kruha ali drugega peciva. Za otroke kupiš lahko v lekarni moko stolčenih sežganih kosti ali pa pripraviš tako moko doma, paziti je treba samo, da je moka zmleta prav na drobno, da ne škriplje pod zobmi. Za udnične pa je bolj primerno ogljeno-kislo apno, ki se dobiva v lekarni. Za apneno pecivo za otroke je napisal prof. Jamovski sledeči recept: Vzem 1/4 kg lepe pšenične moke in pogrej jo v skledi. Polovico moke zmešaj s 15 grami na žlici mlačnega mleka raztopljenih drož in pusti da vzhaja. Nato primešaj 30 gramov masla, dva rumenjaka, 3 žličke presejanega sladkorja, ščepec soli, 15 gramov kostne moke in kar je ostalo še moke. Testo ne sme biti premehko, stepaj ga toliko časa, da se mehuri, potem vtepi še pest rozin, pusti da snide,

in speci. Tak kruh ima 3—4⁰/₁₀ apna. Dajaj ga bolniku namesto drugega kruha, ne pozabi pa, da apno zapira.

Zmes.

Praktični Edison.

Prijatelj obišče Edisona v njegovi hiši. — Prijatelj (odpre z veliko težavo težka vrata v vežo): »Kako moreš imeti tako težka vrata pri vhodu v hišo? Tudi močan človek jih komaj odpre. Morda se bo komu zdelo, da ne maraš prijateljev k sebi?«

Edison: »Čim več jih pride, tem rajši jih imam, ker vsak, ki odpre moja vrata, dvigne s posebno električno napravo iz vodnjaka za velik škaf vode v moj rezervar na vrtu; jaz bi moral posebnega človeka plačati za to, a tako store to prijatelji brezplačno in pri tem nikomur nič ne škodi, ako malo težje odpre vrata v hišo.«

Šaljivi Edison.

Ko se je ukvarjal slavnj iznajditelj Edison — ki letos slavi zdrav in krepak svojo sedemdesetletnico — z delom, da bi izumil »mašino ki govori«, ga je obiskal znanec in se čudil, ko je čul človeške besede iz gramofona:

»Teda se ti je res posrečilo, da si prvi iznašel »mašino ki govori!«

Edison: »Prvi pravzaprav ne, ker je nekdo pred menoj sestavil »mašino ki govori!«

Znanec: »Pred teboj že? Kdo neki?«

Edison: »Da, v raju, iz Adamovega rebra. To je bil prvi stroj za govorjenje in je tudi bolj popoln od moje iznajdbe, ker tudi govori, če-ravno je ne naviše. Ali ni tako, prijatelj?« se šaljivo Edison poslovil od svojega znanca.

Darujte za Rdeči križ!

Marsikdo ima vedno nahod, ker je njegov nos preveč občutljiv proti mrazu. Priporočamo v otrje-nje kopelj nosa in izmivanje ust s Fellerjevim oživ-ljajočim, dobro dišečim rastlinskim esenčnim fluid-om z zn. »Elza-fluid«. To je dobro profilaktično sredstvo zoper nahod, kakor tudi proti zaslinjenju, influenci itd. Predvojne cene: 12 steklenic pošlje franko za samo 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubi-ca, Elzatrž št. 331 (Hrvatska). Mnogo čez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil ter naj-višjih odlikovanj. Fellerjeve milo odvajajoče rabar-barske kroglice z znakom »Elza-kroglice«, 6 škatlic franko 4 K 40 v. (fs)

Knjigoveznica Katol. tiskovnega društva v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 6

se priporoča za vsako-vrstna knjigoveška dela
Krajevni znaki za »Orle«, kokerde in pentlje z napisi za društva se izgotavljajo v najkrajšem času po zmernih cenah.

Katoliška tiskarna II. nadstr.

Črtanje in vezanje vsakovrstnih poslovnih knjig

Tiska in izdaja Katoliška tiskarna v Ljubljani. Odgovorni urednik Josip Klovár.

100 litrov domače pijače

osvežujoče, slasne in želo gaseče si lahko vsak am napravi z majhnimi stroški. V zalogi so: ananas, jabolč-nik, grenadinec, malinovec, muškati hrusevec, poprovi metovec, pomaran-čevce, prvenčevce, višnjevec. — Ne-uspeh izključen. Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča mesto ruma ali žganja. Sestavine z natančnim na-vodilom stanejo K 12,- franko po povzetju. Za ekono-mije, tvornice, večja gospodarstva, delavnice itd. ne-precenljive vrednosti, ker to delavca sveži in ne upi ani in njegova delazmožnost nič ne trpi.

JAN. GRODICH, Engel-Drog., Brno št. 365, Moravsko.

Fellerjeve želodec krepčajoče, nalahno odvajajoče rabarbarjeve kroglice z zn.

„ELSA-PILLEN“

odpravijo zaprtje.

Predvojne cene: 6 škatlic franko 4 K 40 h. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 331 (Hrvatska). Nad 100.000 zahv. pisem.